

23. Béres Béla címzetes kanonok életműve, a Béres-gyűjtemény (Tokaji Múzeum)

Kategória: kulturális örökség

Az érték helyszínének leírása, rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Béres Béla (Sátoraljaújhely, 1912. február 26.- Sátoraljaújhely, 1997. április 12.) Tokaj római katolikus plébánosa (1953-1983), kerületi esperes (1941), címzetes kanonok (1986). Egyháztörténeti műkincseit és könyvészeti gyűjteményét felajánlotta Tokaj városának 1982-ben, mely részben alapját képezte a Tokaji Múzeumnak (1985). Tokaj Város Díszpolgára (1988). Értékes életművet hátrahagyva áldozópapságának 62., életének 85. évében, 1997. április 12-én válik el lelke a testétől. A feltámadást a tokaji temetőben várja, együtt nyugodva szüleivel és testvéreivel. Pappá szentelését követően Bodrogkeresztúron (1934), majd Tállyán (1936) volt káplán. Plébános Taktaharkányban (1937) és Tokajban (1953). Az Aranyosi dűlőben lévő kis egyházi birtokon szőlészkedett és borászkodott. 1957-es aszúja kilenc verseny győztese lett.

Baráti kapcsolatot ápol a Tokaj Művésztelep alkotóival, világi és egyházi alkotásokat gyűjtött. „Visszaemlékezések, Tokaj 1953-1983” című általa „lelkipásztori lírikának” nevezett könyve 1989-ben jelent meg. Nagy tisztelője volt Mosolygó József görögkatolikus paróchusnak, helytörténetírónak. A papi koronákon, szenátusban, de a Hazafias Népfront felkérésére is előadásokat tartott járási, megyei szinten. A II. Vatikáni Zsinat szellemében újíttotta meg a tokaji római katolikus templomot. Jelentősen gyarapította egyházát, pl.: Szt. József oltár, Lourdesi oltár, színes üvegablakok, „Fekete Mária” kegykép, parókia és kántorlakás felújítása. 1982-ben a miskolci Herman Ottó Múzeum részére ad át a közel 4000 kötetes könyvtárából 350 régi könyvet, összesen 800 műtárgyat, köztük 106 ikont azzal a feltétellel, hogy Tokajban maradjanak. Az elmúlt 100 esztendő alatt Tokajban szolgáló lelkipásztorok egyik legjelentősebbje. Nemeslelkű, következetes, 30 éves tokaji plébánosi szolgálata alatt munkáspapként hitte, hogy az egyház nem egy hatalomra törő szervezet, hanem elsősorban

lelki, erkölcsi érték. A konfliktusok helyett kereste az együttműködés lehetőségét a világi hatalommal. Sokszor félreértették, hiszen korát meghazudtolva tevékenykedett. Kedves idézete volt: „Mindenki annyit ér, amennyit cselekszik!”.

A települési értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája:

<https://www.utazitthon.hu/latnivalo/tokaj/tokaji-muzeum-41450>

Béres Béla: Visszaemlékezések, Tokaj 1953-1983. Illusztrálta: Huszár István festőművész.
Kiadásra előkészítették: Ullrich József és Pethő Attiláné.

Várhelyi Gyula: Béres Béláról, Tokaj legendás munkáspapjáról... megemlékezés születésének 100. évfordulójáról = Tokaji Hírek XXI. évf.4. szám. 2012. ápr. 25. 16-18.o.

Demjén Szabolcs-Makoldi Miklós-Mankovits Tamás: Tokaj és környéke értékei. Magyar a Magyarért Alapítvány, Tokaji Pap Miklós Népfőiskola, Budapest, 2018.